

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

Cilt : 13

5 MART 1951

Sayı : 632

GENELGELER:

ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : 70/281

3052

VALİLİKLERE

26/II/1951

Her öğretmen ve memurun maaşını gününde alması kanun icabı olduğu halde bir kısım öğretmen ve memurların tayin ve nakiller sırasında maaşlarını, özlük haklarını, bir takım aksaklıklardan dolayı zamanında alamadıkları Bakanlığa gelen şikâyetlerden anlaşılmaktadır. Yapılan incelemede bu aksaklıklardan bir kısmının Bakanlık merkezine ait olduğu anlaşılmış ve gerekli tedbirler alınmıştır. Ancak mühim bir kısım aksaklıkların da vilâyetlerdeki teşkilâtımıza ait olduğu anlaşılmaktadır.

Kadro ve ödeneklerin en kısa bir zamanda yerlerine gönderilmesi, öğretmen ve memur maaşlarının zamanında verilmesi için alınacak tedbirler ve yapılacak işlemler aşağıya çıkarılmıştır. Bu işin büyük bir titizlikle ele alınmasını ve ısrarla takip edilmesini, öğretmen ve memurların maaşlarını zamanında alabilmelerinin teminini önemle rica eder, saygılarımı sunarım.

M. Eğitim Bakanı
T. İleri

C. O.

1 — İl teşkilâtı içerisinde memur ve öğretmenler arasında yapılacak değişiklikler, tayinlerin vilâyetce onandığı gün, vakit geçirilmeden Bakanlığa bildirilecektir. (İlkokul Öğretmenleri arasında yapılacak değişikliklerde örneği aşağıya çıkarılmış olan A cetveli doldurularak gönderilecektir.)

2 — İlkokul öğretmenlerinden il emrine verileceklerin istihdam yerleri kısa bir zaman içinde tesbit edilerek tayinleri yapılacak ve keyfiyet birinci maddede zikredildiği şekilde derhal Bakanlığa bildirilecektir. Bu işin aksama- dan yürütülebilmesi için iller arasında, nakilleri yapılan öğretmenlerin kadroları karşılıklı olarak tenkis ve nakil edileceğinden bu şekilde nakilden dolayı boşalacak kadrolara hiçbir suretle tayin yapılmıyacaktır..

3 — Mecburî hizmeti olup da 2919 sayılı kanun gereğince maaş karşılığı ücretle, kadrosuz tayin edileceklerin, ayrıca maaş kadrosu aranmadan, mevcut ödenekten aylıklarının ödenmesi icabeder. Ancak bu maaşların ödenmesi ile ödenek yekûnunda bir noksanlık meydana gelirse bunun ayrıca istenmesi lâzımdır.

4 — 20-25 lira maaşlı Orta Öğretim öğretmenleri için azamî 30 liralık maaş kadrosu gönderilmekte olduğundan bu gibiler için ayrıca 20, 25 er liralık kadro istenilmiyerek bunların maaşları mevcut 30 liralık kadrolar esas tutularak ödenecek ve terfileri bu kadrolar üzerinden yapılacaktır.

5 — 5498 sayılı kanun gereğince kadro dışı terfi ettirilenler esasen yerlerinde terfi ettirilmiş olduklarından bunların terfi tarihi, terfi kararname veya emirlerindeki tasdik tarihidir; bu tarihi takip eden aydan itibaren maaşları zamlı olarak tahakkuk ettirilecektir. Bu gibiler için ayrıca maaş kadrosu istenilmeyip mevcut kadroları karşılık tutularak terfi ettikleri derece üzerinden ve mevcut ödeneklerden beklenilmeden maaşları ödenecektir.. Aradaki farklara ait ödeme emirleri bilâhara Bakanlıkca mahalline gönderilecektir.

6 — Maaş kadrolarının merkezce hazırlanmasında 4598 sayılı kanun hükümleri gözönünde tutularak kadro cetvelleri biri fiili, diğeri bir veya iki üst derece gösterilmek suretiyle okullara gönderilmekte olduğundan, her okuldaki öğretmen ve memurların almakta bulundukları maaşların bu kadrolara uygun olup olmadığı dikkatle tetkik edilerek farkları Bakanlığa bildirilecektir.

7 — Ayni muhasipliğe bağlı okulların kadroları, adsız kadro cetvellerinde toplu olarak gösterilmekte olduğundan bu okullar arasında yapılacak nakiller için ayrıca kadro istenilmesine lüzum yoktur. Bu öğretmen ve memurların maaş kadroları muhasiplikte mevcut olduğuna göre bu gibi ahvalde naklen gelen memur veya öğretmenin maaş kadrosu, naklolunduğu okula maledilerek ödenek tutarı defteri mahsusuna gelir kaydelip maaşları verilecektir.

8 — Emekliye ayrılanların, diğer bakanlıklar emrine geçenlerin, askere gidenlerin, görevine son verilenlerin veya daha başka suretle görevlerinden ayrılacakların ayrılma tarihleri ile kendilerine en son hangi ay maaşının

ödendiği Bakanlığa hemen bildirilecektir. (İlkokul öğretmenleri için her ay Bakanlığa gönderilmekte olan örneği aşağıda gösterilmiş B münhal çizelgelerinin bundan böyle de gönderilmesine devam olunacaktır.)

9 — Nakli yapılan öğretmen ve memurların nakil emirleri kendilerine tebliğ edildiği zaman maaş nakil il-muhabberlerinin de maliyeye tasdik ettirilmiş olarak kendilerine verilmesi sağlanacaktır. Nakil ilmuhabberlerinde, nakledilgi görevine başlama tarihi sorusu hariç, diğer bütün soruların tam olarak cevaplandırılmasına bilhassa önem verilecektir.

10 — Hastalık, mezuniyet veya herhangi bir başka sebepten dolayı vazifede bulunmıyanlardan nakilleri yapı-lanların nakil emirleri 1108 sayılı maaş kanununun üçüncü maddesi gereğince mezuniyet veya muvakkat memuriyet-lerinin sona erdiği ve yolluk ödeneğinin geldiği tarihte kendilerine tebliğ edilecektir. Bu işin yapılmadığı haller-de öğretmen ve memurlar, mezuniyet veya memuriyetleri sona ermediği için naklen gittikleri yerlerde maaşlarını alamamak gibi zor bir durum ile karşılaşmaktadırlar.

11 — D cetveline dahil ücretli görevlere alıncakların 4644 sayılı kanuna göre altmış yaşını geçmemiş olmaları lâzımdır. Bunlardan emekli maaşı alanların emeklilik maaşları 5434 sayılı emekli sandığı kanununun 9 uncu maddesi gereğince tamamen kesileceğinden bu hususun ilgiliye bildirilmesi gerektir. Bu gibilerin izin işlerinde maaş kanununun 13 üncü maddesinin uygulanması ve bunlardan 60 yaşını doldurmuş olanların işlerine son ve-rilmesi lâzımdır.

12 — İl emrine nakil suretiyle verilecek ilköğretim müfettişleri ile denetmenlerin tayinlerine ait emirle kadro-ları gönderilmek üzere, Bakanlıkça bunların istihdam yerleri il idaresinden sorulacak, il makamınca bu soruya acele cevap verildikten sonra tayin emirleriyle kadroların gönderilmesi işi tekemmül ettirilecektir. Yeniden tayin edilecek müfettiş ve denetmenler için de aynı muamele yapılacaktır.

13 — İlk tayinlerinde öğretmenler, maaş kanununun birinci maddesi gereğince işe başladıkları tarihi takip eden aydan itibaren maaşa müstahak olacaklarından bu gibilerin ayın birinci gününden önce işe başlamış olmaları lâzımdır. Bu hususa okul ve müessese müdürleri dikkat edecekler, herhangi bir mağduriyet ve şikâyet mahale ver-miyeceklerdir.

14 — Orta ve Teknik Öğretim okulları ve Köy Enstitüleri müdürleriyle Millî Eğitim Memurları idareleri içinde bulunan öğretmen ve memurların kadrolarıyla, bu kadroların karşılığı ve çocuk zammı, emekli ke-seneği, yakacak zammı gibi ödeneklerle yakından ilgilenecekler, bağlı bulundukları muhasebe müdürlükleri veya malmüdürlükleriyle temas ederek eksik veya fazlalıkları takip ve tesbit edeceklerdir. Ayrıca Haziran, Eylül, Aralık aylarının ilk haftaları içinde Bakanlığa duyurulmak üzere tetkik neticelerine göre tesbit edecekleri eksik veya faz-lalıkları Millî Eğitim Müdürlerine bir yazı ile bildireceklerdir. Millî Eğitim Müdürleri de toplayacakları bu ma-lümatı, bu husustaki kendi tetkik neticelerinin de ilâvesiyle derhal Bakanlığa bildireceklerdir. Herhangi bir bölgede takipsizlikten ve ilgisizlikten dolayı öğretmen veya memurların istihkaklarının vaktinde verilmemesine sebebiyet verecek müdürler ve Millî Eğitim Memurları hakkında inzibatî ceza tatbik edilecektir.

15 — Yukarıda zikredilen tedbirler alınmakla beraber her ayın birinci günü iliniz dahilinde maaş veya özlük haklarını alamamış öğretmenler olursa sebepleri ile birlikte telle Bakanlığa bildirilmesi usul ittihaz edilecektir.

İli İlkokul Öğretmenlerine ait kadro tahsis ve nakil teklifi çizelgesi

A.

Kadro tahsis edilen öğretmenin						Kadronun			
Adı ve soyadı	Öğrev yeri	Kadrosu	Aylığı	Tahsis edi-lecek kadro	Terfi edece-ği aylık	Kimden ve ne suretle açıldığı	Hangi ilce-den tenkis edileceği	Hangi ilce-ye verileceği	Hangi tarihten iti-baren nakledileceği

Not: Düzenlenecek çizelgeler bu ebatlıklara ve bu örneğe göre olacaktır.

İlinin

yılı

ayına ait açık öğretmenlik çizelgesi

B.

İlcesinin adı	Okulun adı	Açık kadro maaşı	Kimden açıldığı	Açıldığı tarih	Açılış sebebi	Vekil çalıştırıp çalıştırılmadığı	D Ü Ş Ü N C E L E R
---------------	------------	------------------	-----------------	----------------	---------------	-----------------------------------	---------------------

KIZ TEKNİK ÖĞRETİM 13/II/1951

MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 3966

3053

ÖZET:

Kız Teknik Öğretim Okullarının bazılarında lüks eşya ve metotsuz ders yaptırıldığı h.

VALİLİKLERE

Kız Teknik Öğretim Okullarının, kızlarımızın eğitim ve öğretimi konusunda büyük hizmetler yaptıklarına ve başarılı çalışmalarıyla çevrelerine faydalı olduklarına şüphe yoktur.

Ancak, bu okullarımızın bazılarında öğrencilere iş malzemesi olarak pahalı kumaşlar aldırıldığı ve meydana getirilen işlerin lüks olduğu; yetişen öğrencilerin kazandıkları bilgi ve maharetlerden ekonomik sahada faydalanamadıkları, dikiş ve çamaşır derslerinin metotsuz yaptırıldığı hakkında yeniden bazı şikayetlerle karşılaşmıştır.

1 — Kız Enstitüleriyle Akşam Kız Sanat Okullarında, ameli derslerde program gereğince yaptırılacak işler için öğrencilerin pahalı cinsten kumaş ve malzeme getirmeye mecbur tutulmamaları; bu malzemenin öğrenci velilerine yük teşkil etmeyecek şekilde ne suretle sağlanacağı hakkında Tebliğler Dergisinin 145, 189, 213 sayılarında 724, 895, 989 numaralı tamimler yayımlanmıştır. Sanat dersleri öğretiminde bu tamimlerin her zaman gözönünde tutulması; öğrencileri ve velilerini müşkül duruma düşürecek ve bütçelerini sarsacak iş malzemesi istemekten şiddetle sakınması,

2 — Öğrencilere yaptıkları her işin istihsal değerinin de öğretilmesi, elde ettikleri bilgi ve maharetlerden ev ekonomisinde nasıl faydalanacaklarının, bhusus bu bilgi ve maharetleri hayatlarını kazanmak yolunda nasıl kullanacaklarının öğretilmesi; bu hususta itiyatlar verilmesi, yardımlarda bulunulması,

3 — Kız Enstitüleriyle Akşam Kız Sanat Okullarında dikiş ve çamaşır derslerinde hiç metot ve biçki vermeden doğrudan doğruya işin tatbikatına geçilmesinin mahzurlu olduğu bütün öğretmenlerimizce bilinmektedir. Buna rağmen bazı öğretmenlerin bu esaslara aykırı hareket ettikleri öğrenilmiştir. Her derste olduğu gibi dikiş ve çamaşır derslerinin de öğretim programlarında tesbit edilen esaslar dahilinde yürütülmesi; gerektiği zaman metot ve biçki, gerektiği zaman patronla, mü'âjla dikiş yaptırılması lâzımdır.

Gereğinin yapılmasını, okul müdürlerinin bu işi yakından takip etmelerini; Kız Enstitülerimizle Akşam Kız Sanat Okullarımızdaki muvaffakiyetin, yukarıda tekrar edilen prensiplere yaklaşıp bu prensipleri tatbikle elde edecekleri müsbet neticelere göre ölçüleceğini bildirir, bu tamimin yapılacak ilk öğretmen'ler kuru'unda da okunmasının teminini saygılarımla rica ederim.

M. Eğitim Bakanı

D. A.

T. İleri

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 16/II/1951

Sayı: 81/2154

3054

ÖZET:

Bakanlık teşkilâtına atılacak doktorlar h.

VALİLİKLERE

(Her dereceli Okul ve Kurum Müdürlüklerine)

Bakanlığımız teşkilâtındaki doktorluklara memur olmıyanların tayinleri hakkında Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığından alınan 4/XI/1950 tarihli ve 284/47687 sayılı yazının bir örneği aynen aşağıya çıkarılmıştır.

Bilgi edinilmesini ve Sağlık Bakanlığının yazısında belirtilen isteğin, imkân bulunduğu takdirde uygulanmasını rica ederim.

K. S.

M. Eğitim Bakanı y.

K. Yörükoğlu

T. C.

4/XI/1950

SAĞLIK VE SOSYAL

ÖZET:

YARDIM BAKANLIĞI

Teşkilâtlarındaki doktor-

ZATİŞLERİ VE

luklara memur olmıyan-

MUAMELÂT GENEL

ların tayinleri h.

MÜDÜRLÜĞÜ

Genel No. 284

Özel No. 47687

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA

Mevcut tabib tayısı kadro ihtiyacından çok fazla bulunduğu cihetle memuriyet talebinde bulunan bir çoklarının ve hatta mecburi hizmeti bulunanların tanzimine imkân hasıl olmamakta ve haklı olarak devamlı şikâyetlere yol açılmaktadır.

Yapılan incelemelerden Bakanlığımız teşkilâtı haricinde tabib veya mütehasşis istihdam eden diğer Bakanlıklar Kurumlarının hemen ekseriya kadrolarında mevcut doktorluklara ek görevli olarak esasen memur olanları tayin ettikleri anlaşılmaktadır.

Bu suretle tanzif olunan doktorların hem esas ve hemde bu ikinci vazifelerini layikiyle ifa edemeyecekleri aşkâr olduğu gibi, büyük emek ve para sarfıyla meslek edinmiş ve hakikaten muhtaç halde bulunan birçok doktorları müşkül ve acıklı duruma sokmaktadır.

Bu hususun nazarı dikkate alınmasını ve teşkilâtlarındaki doktorluklara memur olmıyanların tayin edilmesi çok yerinde olacağı düşünülmekle, gereğinin ifasını yüksek takdirlerine arz eylerim.

Sağlık ve Sosyal Yardım
Bakanı

Dr. Ekrem Hayri Üstündağ

MESLEKİ VE TEKNİK 21/II/1951

ÖĞRETİM GENEL

MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : 4810

3055

ÖZET:

Milli Savunma Bakanlığı Kara ve Deniz Kuvvetleri Komutanlıkları hesabına Erkek Sanat Enstitülerinde okurken başarısızlık veya disiplin sebebiyle bursluluk veya yatılılık ilgileri kesilenler hakkında yapılacak işleme dair.

VALİLİKLERE

Erkek Sanat Enstitülerinde Milli Savunma Bakanlığı Kara ve Deniz Kuvvetleri Komutanlıkları hesabına öğrenim yaparken başarısızlık ve disiplin sebebiyle yatılılık veya bursluluktan çıkarılanlar hakkında yapılacak işleme dair Milli Savunma Bakanlığımızdan alınan Genelkurmay Başkanlığı H. Bşk. Eğt. D. Şube VI 3/b. Ks. ifadeli 10 Şubat 1951 tarih ve 201460/131302 sayılı yazının örneği aşağıya çıkarılmıştır.

Gereğince hareket edilmesi hususunun ilgililere tebliğini rica ederim.

İ. H. U.

M. Eğitim Bakanı y.

R. Tardu

M. S. M.

10/II/1951

GENELKURMAY

ÖZET:

BAŞKANLIĞI

M. S. hesabına sanat Enstitülerinde okurken başarısızlık veya disiplin yüzünden bursluluk veya yatılılık hakları kaldırılanlar h.

H. Bşk. Eğt. D.

Şube VI. 3/b. Ks.

Sayı : 201460/131302

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA

1 — Milli Eğitim Bakanlığı Sanat Enstitülerinde M. S. Bakanlığı hesabına öğrenim yapanlardan bir devrede iki yıl sınıfta kalmak veya disiplinsizlik yüzünden yatılılık veya bursluluk haklarını kaybederek okuldan çıkarılanlar hakkında velilerinden alınmış olan taahhüt senetleri gereğince işlem yapılacaktır.

2 — Bu maksatla, M. S. hesabına okuyan bu öğrencilere yapılan masraflar hakkında Okullarla burs ücretlerini vermekte olan Mahalli Askerlik daire veya şubeleri tarafından hazırlanacak müsbet evrak, bu askerlik daire veya şubelerince, öğrenci ve velisinin açık künyeleriyle birlikte, para tahsil edilmek üzere, velinin bulunduğu yerdeki mal Müdürlüklerine gönderilecektir.

3 — Askerlik daire ve şubelerine tamim edilmek üzere K. K. K. lığına, Sanat Enstitülerine tamim edilmek üzere Milli Eğitim Bakanlığımıza arz edilmiştir.

M. S. M. y.

İmza

ORTAÖĞRETİM GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ

21/II/1951

Sayı: 5180/1

3056

Lise ve ortaokullarla öğretmen okullarına parasız yatılı olarak girmek üzere müracaat etmiş olup sonuçlar belli olana kadar diğer bir okula devam edememiş ve bu yüzden birinci kâinat döneminde not alamamış olan gündüzlü ve parasız yatılı öğrencilerden mazeretleri okul idarelerince kabul edilenlerin sınıf geçme durumlarının lise ve ortaokullar İmtihan Yönetmeliğinin 37 ve 73; öğretmen okulları imtihan Yönetmeliğinin 34 üncü maddeleriyle 395 sayılı Tebliğler Dergisinde 1698 sıra sayısıyla yayımlanan genel hükümlerine göre, devam durumlarının ise, 629 sayılı Tebliğler Dergisinde Yayımlanan 3/II/1951 tarih ve 13 sayılı Talim ve Terbiye Kurulu kararı gereğince tesbiti uygun görülmüştür.

Buna göre işlem yapılmasını rica ederim.

M. Eğitim Bakanı y.

R. Tardu

YAYIN MÜDÜRLÜĞÜ

24/II/1951

Sayı : 82/2627

ÖZET:

3057

"İlkokulda Türk çocuğunun şiir kitabı" adlı eser h.

Fatma Fuad Gücüyener tarafından yazılarak İstanbul'da Anadolu Türk Kitap Deposu sahibi Şükrü Fuad Gücüyener tarafından yayımlanan "İlkokulda Türk Çocuğunun Şiir Kitabı" adlı eser ilgiler için faydalı görülmüştür.

"Şükrü Fuad Gücüyener posta kutusu 210-İstanbul" adresinden 50 kuruş karşılığında temin edilecek olan bu kitabın ilgililere tavsiyesini rica ederim.

M. Eğitim Bakanı y.

K. S.

R. Tardu

MILLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİNE
VE MILLİ EĞİTİM MEMURLUKLARINA

301 inci sayıda başlayarak ve 320 nci sayıda bitecek olan 16 ncı cilt ilk öğretim gazetesi abone listeleriyle ve abone bedellerinin gönderilmesi zamanı gelmiştir.

1 — Abone listelerinin en kısa bir zamanda hazırlanarak Yayın Müdürlüğüne yollanması;

2 — Abone bedellerinin Ziraat Bankası bulunan yerlerde Banka vasıtasıyla, bulunmayan yerlerde ise posta ile T. C. Ziraat Bankası Ankara Merkez Müdürlüğündeki 3803 sayılı cari hesaba yatırılması veya gönderilmesi. Bazı abonelerimizin yaptıkları gibi merkez teşkilatımız veya şahıslar vasıtasıyla para yollanmaması.

3 — Bazı yerlerden yalnız listeler, bazı yerlerden de yalnız abone bedelleri gönderilmektedir. Her ikisi beraber yollanmadığı için bu gibi yerlere dergiler gönderilmemekte ve bu da birtakım yazışmalara yol açmaktadır. Listelerin ve abone bedellerinin aynı zamanda yollanmasına dikkat edilmesi;

4 — Listelerde okul adreslerinin ve posta teşkilatı olmayan yerlerin açık olarak işaretlenmesi;

5 — 15 inci cilt (281 - 300 sayılar) içine bugüne kadar listelerini ve abone bedellerini göndermemiş olan Milli Eğitim Memurlarının bu işi bir an önce neticelendirmeleri rica olunur.

YENİ NEŞRİYAT

ETRAFIMIZDAKİ KÂİNAT

Ord. Prof. Salih Murat Uzdilek Sir James Jeans'ın yazmış olduğu "Etrafımızdaki kâinat" isimli eserini dilimize çevirmekle Milli Kütüphanemize çok kıymetli bir eser kazandırdı.

Müellifin üniversitelerde, diğer ilim müesseseleri ve Londra radyosunda vermiş olduğu konferanslara dayanan bu eseri 7 bölümdür. Bölümler: Gökte Araştırma, Atom Aleminde Gezinti, Zaman içinde araştırma, Yıldızlar, Kâinat projesi, güneş sistemi, başlangıçlar ve sonlar başlıklarını taşımaktadır.

Bakanlıkça yayımlanan bilim eserleri serisinin ilk kitabı olan Etrafımızdaki kâinat" 375 kuruş fiyatla Milli Eğitim Bakanlığı yayınevlerinde satılmaktadır.

BOSTAN

Şark İslâm Klâsiklerinin 20 nci kitabı olarak Sadî'nin "Bostan" isimli eseri bugünlerde yayımlanmıştır. Hikmet Nâzım tarafından dilimize çevrilen eserin önsözünde Sadî'nin hayatından, eserlerinden özet olarak bahsedilmekte ve bu eserin de diğerleri gibi didaktik mahiyette olduğu açıklanmaktadır. Mütercim eserin tercümesini tamamladıktan sonra okuyucuların daha iyi anlayabilmeleri için notlar ve açıklamalar yapmıştır.

"Bostan" Milli Eğitim Bakanlığı yayınevleri ve kitapçılarda 400 kuruş fiyatla satılmaktadır.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERE DİĞER YAZILAR TARAFTIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55